

Stanowisko Rady Powiatu Wejherowskiego

Radni Powiatu Wejherowskiego, w 100. rocznicę powstania ruchu harcerskiego na Ziemi Wejherowskiej, oddają hołd wszystkim lokalnym reprezentantom harcerstwa, którzy zasłużyli się Ojczyźnie oraz idei niepodległości. Upamiętniamy Związek Harcerstwa Polskiego, jedną z najstarszych organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu wejherowskiego, dokonania jej zasłużonych działaczy, które budowały tradycje i wiekowy dorobek organizacji. Uczczenie tego ważnego wydarzenia nie wynika tylko z potrzeby uhonorowania zasług, ale też z konieczności wskazania wzorca postępowania obecnemu oraz przyszłym pokoleniom.

Pierwsze jednostki ruchu skautowego pojawiły się na terenie Wejherowa w 1920 r. przy ówczesnym gimnazjum. Rosnący nacisk germanizacyjny i niedostateczna liczba lekcji języka polskiego w gimnazjach, już podczas zaborów skłaniały do zakładania tajnych organizacji samokształceniowych, w których uczono się języka, literatury i historii ojczyzny oraz pielęgnowano ideały narodowe. Instruktorzy i wychowawcy harcerscy pomimo zagrożenia ze strony zaborców podjęli pokoleniowe wyzwanie krzewienia na polskich ziemiach idei harcerskiego ruchu. Działalność organizacji harcerskich wymagała determinacji i odwagi. Drużyny męskie i żeńskie stopniowo powstawały we wszystkich szkołach. Wybitny bohater walk niepodległościowych dr Józef Jakóbkiewicz sprowadził do Polski tuż po zakończeniu I Wojny Światowej z dalekiej Syberii dzieci, które tworzyły podwaliny pod powołany Hufiec Syberyjski. W 1922 r. zawiązało się Koło Przyjaciół Harcerstwa, wspólne dla obu hufców męskiego i żeńskiego. Drużyny harcerskie tworzone były na fundamencie wychowania moralnego, sprawności fizycznej, a wreszcie głębokich wartości patriotycznych. Uformowana w ten sposób młodzież była następnie gotowa, aby wypełniać narodowy i obywatelski obowiązek.

Harcerstwo w okresie międzywojennym zaświadczyło o swym przywiązaniu do miasta Wejherowa i okolicznych miejscowości. Dało odrodzonej Polsce nowe pokolenie, które już w 1939 r. sprawdziło się w największej dziejowej próbie, tworząc podczas II wojny światowej ruch oporu wobec okupanta, kontynuując wychowawczą pracę, przygotowując harcerki i harcerzy do walki zbrojnej, zwycięstwa i kolejnej odbudowy kraju.

Na kilka miesięcy przed wybuchem II wojny światowej harcerze czynnie przygotowywali się do swojej roli, brali udział w kursach obrony przeciwgazowej, szkoleniach sanitarnych, rozprawiali po Wejherowie pocztówki o treści antyhitlerowskiej. Powstało Harcerskie Pogotowie Społeczne, w ramach którego harcerze brali udział w kopaniu rowów przeciwczołgowych i strzeleckich, przygotowywali punkty pierwszej pomocy. Działalność organizacji w latach 1939-1945 zesłała do podziemia. W pierwszym tygodniu września 1939 r. harcerze opiekowali się mieszkańcami nadgranicznych wsi, ewakuowanymi ze strefy frontowej, sprowadzali ukrywających się w lesie do szkół, a harcerki prowadziły kuchnię zbiorowego żywienia dla uchodźców z terenów objętych działaniami wojennymi. Wejherowska Ochotnicza Kompania Harcerska pod dowództwem por. rez. Ludwika Dujanowicza bohatersko walczyła w obronie Wybrzeża.

Po wojnie, w odradzającym się państwie polskim potrzebna była jedna, wspólna dla wszystkich harcerzy i harcerek organizacja. Z czasem we wszystkich lokalnych szkołach powstały drużyny Związku Harcerstwa Polskiego, zrzeszające około 900 harcerek i harcerzy. Harcerze zasłużyli się wówczas lokalnej społeczności świadcząc bezinteresowną pomoc, bezgraniczne poświęcenie, czasem zaś zmuszoną, codzienną pracę m.in. przy żniwach, porządkując miasto, wyrównując braki w nauce, biorąc udział w pracach społecznych na rzecz własnej szkoły.

W okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej harcerstwo zostało podporządkowane ideom partyjnym. W 1948 r. wejherowski Związek Harcerstwa Polskiego uległ rozwiązaniu, został reaktywowany dopiero w 1956 r. we wszystkich szkołach oraz przy Ochotniczych Strażach Pożarnych. Z V Harcerskiej Drużyny Pożarniczej wywodzili się późniejsi instruktorzy harcerscy, gotowi do służby na rzecz lokalnej społeczności.

W tym czasie wejherowskie drużyny brały udział m.in. w turniejach wiedzy obywatelskiej, rajdach „Rodło”. W 1970 r. Hufiec przybrał imię Partyzantów Kaszubskich, otrzymał nowy sztandar, w 1980 r. przywrócono duch harcerstwa bez idei socjalistycznych, a już w 1982 r. przydzielono plac biwakowy, gdzie utworzona została Harcerska Baza Obozowa „Cedron”.

Przez cały okres swojej późniejszej aktywności wejherowski Hufiec cechowała solidna i przemyślana praca programowo-wychowawcza, ukierunkowana na wychowanie młodego pokolenia zgodnie z misją Związku Harcerstwa Polskiego: *„wychowywanie młodego człowieka, czyli wspieranie go we wszechstronnym rozwoju i kształtowaniu charakteru przez stawianie wyzwań.”* Wejherowskie harcerstwo wzorowo zapisało się w historii regionu, a jego członkowie w pamięci mieszkańców. Wielu z nich pełniło i pełni nadal różne odpowiedzialne funkcje w administracji, szkolnictwie i innych dziedzinach życia.

Obecnie, wejherowskie organizacje harcerskie kontynuują wielkie dzieło swoich poprzedników. Ruch harcerski wychowuje kolejne pokolenia młodych Polaków, na fundamencie wartości patriotycznych i norm moralnych. Dziś poprzez swoje zaangażowanie m.in. w wolontariat, w pomoc chorym, w działania na rzecz ekologii, harcerstwo sprzyja rozwojowi lokalnemu i ogólnopolskiemu. Na uznanie zasługuje także wspólna działalność dwóch bratnich organizacji harcerskich - ZHP i ZHR, które w nawiązaniu do swojego dziedzictwa kultywują harcerski i patriotyczny etos wśród najmłodszego pokolenia. Ich praca, w szczęśliwie odmiennych okolicznościach, również służy idei niepodległości.

Rada Powiatu Wejherowskiego wyraża głębokie przekonanie, że wspomnienie zasług ruchu harcerskiego na Ziemi Wejherowskiej w 100. rocznicę powstania, będzie służyło dalszemu podtrzymywaniu tradycji polskiego harcerstwa, ale i budowie silnej wspólnoty narodowej, która na patriotycznym i niepodległościowym fundamencie będzie kontynuować swoją pracę obywatelską, społeczną i kulturalną.

Sporządził/Zatwierdził:

M.R./P.S. 09.03.2021 r.